

Uždaroji akcinė bendrovė „Šakių autobusų parkas“
Įmonės kodas 174273897, Aušros g. 3, LT-71121 Šakiai
Telefono numeris: 8345 60235; elektroninis paštas: autobusuparkas@sakiai.lt;
internetinė svetainė: http://www.sakiuap.lt/

METINIS PRANEŠIMAS
už laikotarpį nuo 2018 m. sausio 1 d. iki 2018 m. gruodžio 31 d.
2019 - 02 - 11

1. Bendrovės veiklos pobūdis, įstatinis kapitalas ir akcininkai, pagrindinių rizikos rūšių ir neapibrėžtumų apibūdinimas

Uždaroji akcinė bendrovė „Šakių autobusų parkas“ įregistruota 1992 m. sausio 9 d. rejestro Nr. SP UAB 95 – 8. Tuo metu bendrovei suteiktas „Šakių valstybinis autobusų parkas“ statusas. 1995 m. rugpjūčio 19 d. įmonė reorganizuota į Specialios paskirties uždarąją akcinę bendrovę „Šakių autobusų parkas“. 2004 metais specialios paskirties statusas panaikintas. Bendrovės steigėjas – Šakių rajono savivaldybė – yra visų akcijų savininkė. Įstatinio kapitalo dydis 376 942 Eur. Bendrovė užregistruota kaip juridinis asmuo, turintis komercinį – ūkinį, finansinį, organizacinį ir teisinį savarankiškumą. UAB „Šakių autobusų parkas“ neturi dukterinių įmonių ir filialų.

Veiklos vykdymui bendrovė turi:

- Europos Bendrijos tarptautinio keleivių vežimo samdos pagrindais arba už atlygį tolimojo susisiekimo ir miesto autobusais licenciją Nr. 6001106 (galioja iki 2024 - 04 - 29);
- kelių transporto licenciją vežti keleivius tolimojo susisiekimo autobusais Lietuvos Respublikos teritorijoje Nr. 1105 (galioja iki 2026 - 12 - 04);
- kelių transporto veiklos licenciją vežti keleivius vietinio susisiekimo maršrutais savivaldybės teritorijoje, įvažiuojant į gretimos savivaldybės teritoriją (neįskaitant miestų savivaldybių teritorijos) Nr. 84 - 25 (galioja iki 2026 - 12 - 04) .

Bendrovės veikla:

- keleivių vežimas autobusais mieste ir priemiestyje;
- papildomoji ir pagalbinė transporto veikla;
- nekilnojamojo turto, priklausančio nuosavybės teise, išnuomojimas;
- variklinių transporto priemonių techninė priežiūra ir remontas.

Uždarosios akcinės bendrovės veiklos tikslas – vykdant pelno siekiančią ūkinę komercinę veiklą, maksimaliai tenkinti Šakių rajono savivaldybės gyventojų pervežimo keleiviniu transportu poreikius. Pagrindiniai bendrovės klientai yra mažas ir vidutines pajamas gaunantys, socialiai remtini rajono gyventojai bei moksleiviai. Ataskaitiniu laikotarpiu buvo aptarnaujami 6 tolimojo susisiekimo maršrutai, 26 vietinio susisiekimo maršrutai, 2 specialieji maršrutai. Keleivių pervežimui naudojami 33 autobusai.

Bendrovė eksploatuoja ir išlaiko Šakių autobusų stotį, kuri pagal Autobusų stočių veiklos nuostatus priskiriama antrai kategorijai. Autobusų stotyje aptarnaujami keleiviai, vykstantys vietinio ir tolimojo susisiekimo maršrutais, tikrinamas autobusų ekipažų priešreisinis blaivumas, kontroliuojami autobusų išvykimo bei atvykimo laikai, parduodami keleiviams bilietai, teikiama informacija, saugomas bagažas, pervežamos siuntos.

Bendrovė yra Lietuvos nacionalinės vežėjų automobiliais asociacijos „Linava“ narė, palaiko glaudžius dalykinius ryšius su gimininingomis įmonėmis šalyje, aktyviai dalyvauja asociacijos „Linava“ veikloje sprendžiant visiems šalies vežėjams svarbius klausimus.

Bendrovė dirba sudėtingomis rinkos sąlygomis, veikiama bendrų šalies ekonomikos dėsnių. Svyruojanti energetinių resursų kaina, mažėjantis keleivių skaičius, didėjanti konkurencija su kitais vežėjais, kylanti darbuotojų minimali mėnesinė alga, didėjantys mokesčiai apsprendžia įmonės veiklos rezultatą. 2018 metais bendrovė uždirbo 11,3 tūkst. Eur pelno.

Šakių rajono savivaldybės tarybos 2018 m. rugsėjo 21 d. sprendimu Nr. T - 293 nustatytas kainos už keleivių vežimą maksimalus dydis vietinio susisiekimo maršrutais – 12,6 euro centai (be PVM) už 1 keleivio kilometrą ir mažiausia vienkartinio bilieto kaina 83 euro centai (be PVM). Priklausomai nuo nuvažiuoto atstumo bendrovė taiko nuo 0,098 Eur iki 0,126 Eur (su PVM) diferencijuotą tarifą.

Tolimojo susisiekimo maršrutuose bendrovė, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos kelių transporto kodeksu, keleivių vežimo tarifus nustato pati ir nuo 2018 m. spalio 30 d., atsižvelgdama į kitų rinkos dalyvių taikomas paslaugos kainas, taikė nuo 0,067 iki 0,085 Eur (su PVM) diferencijuotą tarifą.

Ilgametė patirtis rodo, jog kaina yra tiesioginis veiksnys, sąlygojantis pervežamų keleivių skaičių.

Pagrindinė problema yra keleivių skaičiaus mažėjimas, kurį įtakoja mažėjantis gyventojų skaičius, pervežimo tarifai, išaugęs lengvųjų automobilių skaičius, konkurencija su kitais vežėjais, nelegali keleivių vežimo veikla, seniūnijų ir „geltonieji“ mokykliniai autobusai.

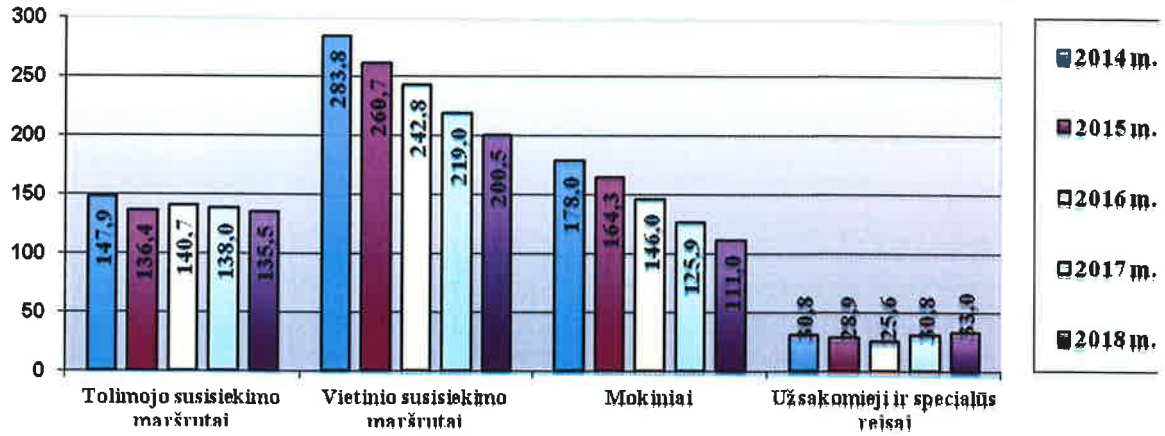
UAB „Šakių autobusų parkas“ pervežtų keleivių skaičius 2014 – 2018 metais, (tūkst. kel.)

Maršrutai	2014 m.	2015 m.	2016 m.	2017 m.	2018 m.	2018 m. lyginant su 2017 m. + -	Struktūra, %
Tolimojo susisiekimo maršrutai	147,9	136,4	140,7	138,0	135,5	-2,5	36,72
Vietinio susisiekimo maršrutai:	283,8	260,7	242,8	219,0	200,5	-18,5	54,34
iš to skaičiaus mokinių pavėžėjimas	178,0	164,3	146,0	125,9	111,0	-14,9	30,08
Užsakomieji ir specialus reisas	30,8	28,9	25,6	30,8	33,0	+2,2	8,94
Iš viso:	462,5	426,0	409,1	387,8	369,0	-18,8	100,00

Pastaba: - sumažėjimas; + padidėjimas.

2018 metais, lyginant su 2017 metais, 17 782 vnt. sumažėjo pervežamų mokinių skaičius vietinio ir tolimojo susisiekimo maršrutuose (2017 m. lyginant su 2016 m. – 21 074 vnt.). Nežiūrint to, keleivių pervežimo paslauga išlieka paklausi, per praėjusius metus UAB „Šakių autobusų parkas“ paslaugomis pasinaudojo 369,0 tūkst. keleivių. 2018 metais iki 195 išaugo autobusų nuomos užsakymų skaičius, (2017 m. - 177, 2016 m. – 140), nuvažiuota 48,2 tūkst. km (2017 m. – 39,9 tūkst. km), pervežta 7,5 tūkst. keleivių (per 2016 m. – 6,5 tūkst. keleivių).

Keleivių skaičiaus dinamika 2014 - 2018 metais, (tūkst. kel.)

Didžiausią įtaką keleivių vežimų apimčiai ir struktūrai turi gyventojų skaičius, pragyvenimo ir kultūrinis lygis, rajono geografinė padėtis, ekonominių ir kultūros centrų bei kito transporto tinklo išsidėstymas, keleivių aptarnavimo kultūra, tarifai, kiti faktoriai. Taip pat bendrovės veiklai įtakos turi ir sezoniškumas. Vasarą, moksleivių atostogų metu, dėl sumažėjusio keleivių srauto 2018 metais, patvirtinus naują bendrus interesus tenkinančių vietinio reguliaraus susisiekimo maršrutų

sąrašą, buvo ženkliai sumažintas aptarnaujamų maršrutų skaičius. Nuo to iš dalies nukentėjo socialiai remtini, kaimo vietovių, ypač senyvo amžiaus gyventojai, nes dėl sumažinto reisų skaičiaus jų poreikiai tenkinami minimaliai (atskirose maršrutuose tik 1 - 2 kartai per savaitę). Keleivių srauto intensyvumas yra vienas iš pagrindinių parametrų, kuris lemia transporto priemonių skaičių maršrute ir transporto judėjimo intervalus. Siekiant, kad kursuojančių autobusų intervalai atitiktų keleivių srautus, atokesnių rajono vietovių gyventojai būtų aptarnaujami patogesniu laiku, tikslinga būtų peržiūrėti visų Šakių rajone teikiančių keleivių vežimo paslaugą vežėjų eismo tvarkaraščius.

2. Finansinių ir nefinansinių veiklos rezultatų analizė

Viena iš bendrovės valdymo sistemos funkcijų yra finansinės veiklos analizė, leidžianti nustatyti bendrovės veiklos finansinius aspektus, įvertinti esamą padėtį ir ateities perspektyvas, priimti optimalius ir racionalius valdymo sprendimų variantus. Finansinė analizė, atlikta remiantis apskaitos informacija, padeda laiku atskleisti pačios veiklos ir bendrovės padalinių darbo trūkumus, numatyti jų šalinimo ir veiklos efektyvumo didinimo priemones. Analizuojant atskleidžiami vidiniai rezervai ir galimybės efektyviau dirbti, racionaliau naudoti materialinius, darbo ir finansinius išteklius. Siekiant mažinti nuostolius maršrutuose, nuolat stebimi keleivių srautai ir stengiamasi į reisus išleisti optimaliausios talpos autobusus.

Ataskaitinių 2018 metų bendros pajamos, įskaitant priemiesčio nuostolių kompensaciją – 1083 634 Eur, kai tuo tarpu sąnaudos pajamų uždirbimui – 1 069 435 Eur. Ataskaitinių metų rezultatas - pelnas 14 199 Eur. Pelno mokestis – 2 897 Eur, grynasis pelnas – 11 302 Eur. 2018 metų pajamos iš keleivių pervežimo, įskaitant kompensaciją, sudarė 951 064 Eur ir, lyginant su 2017 metais, padidėjo 12 584 Eur.

Šakių rajono savivaldybė, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo 6 straipsnio 33 punktu ir Lietuvos Respublikos kelių transporto kodekso 4 straipsnio 3 dalimi bei 17 - 1 straipsnio 2 dalies 2 punktu, 2018 m. kovo 23 d. sprendimu Nr. T-102, patvirtino 24 bendrus interesus tenkinančius vietinio reguliaraus susisiekimo maršrutus, kuriuos aptarnauti įpareigota bendrovė. Kylant pavojui, kad nutruks viešųjų paslaugų vežti keleivius autobusais vietiniais maršrutais teikimas, 2018 m. balandžio 4 d. su Šakių rajono savivaldybės administracija pasirašytas papildomas susitarimas Nr. VL - 397 „Dėl 2013 m. balandžio 2 d. keleivinio kelių transporto viešųjų paslaugų teikimo sutarties Nr. VL - 435 pakeitimo ir pratęsimo iki 2020 m. balandžio 2 d.“ Pagal pasirašytą sutartį dėl „Keleivinio kelių transporto viešųjų paslaugų teikimo, maršrutų aptarnavimo ir nuostolių, susidariusių aptarnaujant šiuos maršrutus, kompensavimo“, įmonei kompensuojami nuostoliai, patirti vykdant keleivių pervežimo kelių transportu viešųjų paslaugų įsipareigojimus. Tam ataskaitiniais metais savivaldybė skyrė 214 124 Eur.

Be jau minėtų 24 bendrus interesus tenkinančių vietinio reguliaraus susisiekimo maršrutų, bendrovė aptarnavo maršrutus, kurių nuostoliai nekompensuojami, tačiau rajono gyventojai jais

naudojasi (per 2018 metus pervežtas 18 961 keleivis). Tai M 51 Šakiai - Gelgaudiškis 12.30 val. maršrutas, M 52 Šakiai - Lukšiai 7.45 val. maršrutas, M 60 Šakiai - Pilviškiai 7.10 val. reisas, M 61 Šakiai - Kriūkai - Kašeliai 5.50 val., 6.59 val. ir 14.35 val. reisai, M 71 Šakiai - Kudirkos Naumiestis 9.00 val. maršrutas. Aptarnaujant šiuos maršrutus, patirtas 3 951 Eur nuostolis.

2018 metais kovo mėn. bendrovė taip pat pasirašė penkerių metų sutartį su Lietuvos transporto saugos administracija dėl „Keleivių vežimo tolimojo reguliaraus susisiekimo kelių transporto maršrutais". Sutartis galioja nuo 2018 m. balandžio 1 d. iki 2023 m. kovo 31 d.

3. Aplinka ir personalo klausimai

3. 1. Ekonominės sąlygos

Didelę įtaką bendrovės veiklai turi naudojamų autobusų techninė būklė ir jų ekonomiškumas. Maršrutų aptarnavimui naudojami Evobus, Setra, Isuzu, Mercedes Benz, Man, Hyundai markės autobusai, kurių vidutinis amžius – 17,1 metų (2017 m. - 17,7 metų). Iš 33 bendrovės turimų autobusų 25 nusidėvėję.

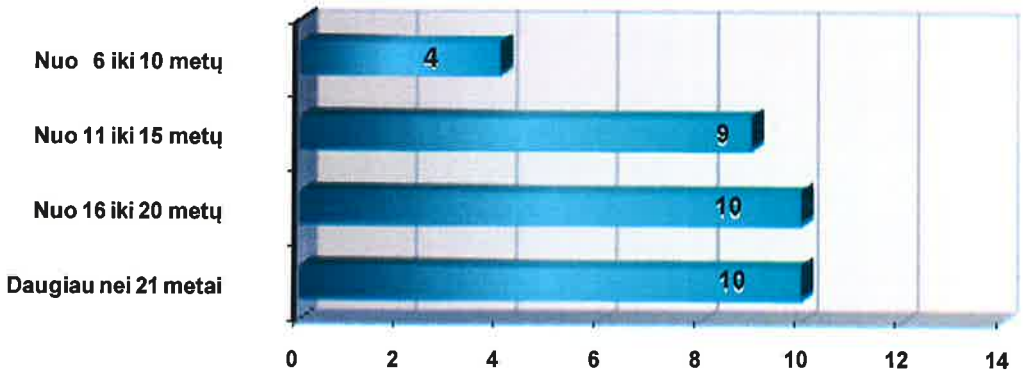
Per 2018 metus buvo nurašyti 4 nusidėvėję autobusai: 1990 metų gamybos Skania (eksploatavimo laikas 10 metų), 1993 metų gamybos Neoplan (eksploatavimo laikas 12 metų) ir 1996 metų gamybos Hyundai Aero Town (eksploatavimo laikas 5 metai). 1988 metų gamybos LAZ 695 markės autobusas (eksploatavimo laikas 30 metų) parduotas UAB „Austana". Naujiems autobusams įsigyti bendrovė finansinių galimybių neturi, todėl didelį dėmesį skiria eksploatuojamų autobusų priežiūrai, remontui bei transporto priemonių atnaujinimui.

UAB „Šakių autobusų parkas" naudojami autobusai

Autobuso charakteristika	Autobuso talpa / Metai	Skaičius, vnt.	Sruktūra, %
Pagal talpą	Nuo 20 iki 30 sėdimų vietų	16	48,5
	Nuo 30 iki 40 sėdimų vietų	8	24,2
	Nuo 40 iki 50 sėdimų vietų	6	18,2
	Nuo 50 iki 60 sėdimų vietų	3	9,1
Pagal pagaminimo metus	Nuo 6 iki 10 metų	4	12,1
	Nuo 11 iki 15 metų	9	27,3
	Nuo 16 iki 20metų	10	30,3
	Daugiau nei 21 metų	10	30,3

Autobusai yra darbo priemonės, su kuriomis vykdoma pagrindinė bendrovės veikla. Nors autobusai nenauji (žr. schemą), jiems keliami aukšti saugumo reikalavimai – techninė apžiūra

UAB "Šakių autobusų parkas" naudojami autobusai pagal metus, (vnt.)

atliekama du kartus per metus, transporto priemonės draudžiamos privalomuoju civilinės atsakomybės draudimu, mokamas kelių mokestis. Vairuotojų darbo ir poilsio laikas fiksuojamas tachografais, kurių patikra privaloma kartą per du metus. Tokiu pat dažnumu atliekama ir greičio ribotuvų patikra.

Bendrovėje yra autobusų remontui ir jų techniniam aptarnavimui reikalinga gamybinė bazė, todėl beveik visi remonto darbai atliekami savo jėgomis. Remonto darbininkams tenka mokytis bei perprasti naujesnės technikos priežiūros subtilybes. Ypač pasigendama patyrusių, kvalifikuotų specialistų autobusų elektrinės dalies remontui ir priežiūrai. Jų Šakių rajone rasti sudėtinga. Gedimus, kurių šalinimui reikalinga speciali įranga ar ypač aukštos kvalifikacijos specialistai, šaliname specializuotose įmonėse.

Autobusų parko atnaujinimas vykdomas ir kita kryptimi – pagal finansines galimybes įsigyjant naujesnius autobusus. 2018 metais bendrovė, gerindama viešojo keleivinio transporto paslaugų kokybę ir įvaizdį, siekdama ekonomiškumo bei parko atnaujinimo, iš bendrovės apyvartinių lėšų įsigijo 2012 metų gamybos Mercedes Benz Sprinter markės (1 nuotr.) 21 vietos ir 2009 metų gamybos Mercedes Benz Tourino markės (2 nuotr.) 38 vietų autobusus už 138 300 Eur. Autobusai nėra nauji, bet labai geros techninės būklės ir gražaus dizaino. Juose yra sumontuoti dvigubi stiklai, vartomos sėdynės, individualus apšvietimas kiekvienai sėdimai vietai, įrengtas kondicionierius, šildymo sistema, bagažo skyriai.

UAB „Šakių autobusų parkas“ 2018 m. įsigyti autobusai

1 nuotr. 2012 m. Mercedes Benz Sprinter

2 nuotr. 2009 m. Mercedes Benz Tourino

2018 metais taip pat nurašytas, visiškai nusidėvėjęs, ūkiniams reikalams skirtas 1996 metų gamybos Ford Transit (eksploatavimo laikas 12 metų) automobilis, kuris pakeistas naujesniu, 2013 metų gamybos Mercedes Benz Sprinter (3 nuotr.). Įsigijimo savikaina 9 800 Eur.

3 nuotr. 2013 m. Mercedes Benz Sprinter

3. 2. Politinė aplinka

Per UAB „Šakių autobusų parkas" Šakių rajono savivaldybė vykdo socialinę politiką – teikia pervežimo paslaugas gyventojams, įskaitant ir tam tikrų socialiai pažeidžiamų segmentų gyventojus (studentus, moksleivius, pensininkus, neįgaliuosius), kuriems taikomos atitinkamų lengvatų rūšys.

Keleivių skaičiaus struktūra 2018 m. pagal jiems teikiamas lengvatas

Keleivių kategorijos	Vietinio susisiekimo maršrutai		Tolimojo susisiekimo maršrutai	
	Vnt.	Struktūra, %	Vnt.	Struktūra, %
Mokantys visą kainą	49 537	24,71	72 715	53,68
50% nuolaida	31 025	15,47	43 201	31,89
80% nuolaida	8 947	4,46	8 095	5,98
Moksleiviai	110 993	55,36	11 441	8,45
Iš viso	200 502	100,00	135 452	100,00

Šių kategorijų keleiviai 2018 metais sudarė 63,6 % visų pervežtų keleivių. Be to, savivaldybė iš dalies reguliuoja tiek teikiamų paslaugų apimtis, tiek ir jų kainas. Tai neišvengiamai įtakoja bendrovės veiklą ir jos rezultatus. Betarpiškai bendrovę veikia ir kiti išoriniai veiksniai: infliacija, užimtumas, ekonomikos augimas ar smukimas, gamybos veiksnių kainos (degalai, darbo užmokesčio lygis), gyventojų vartojimo pokyčiai ir kt.

Pagal Europos Parlamento ir Tarybos 2007 m. spalio 23 d. Reglamentą Nr. 1370/2007, akcentuojama, jog įvesta reguliuojama konkurencija ir tinkamai parinktos apsaugos priemonės suteikia galimybę mažesne kaina gauti patrauklesnes ir naujoviškesnes paslaugas. Šiuo metu keleivių pervežimo rinka tenka dalintis su vietiniais vežėjais, mokykliniais „geltonaisiais"

autobusais, kurie dalį maršruto važiuoja tomis pačiomis eismo trasos atkarpomis kaip ir visuomeninis transportas bei kitų miestų autobusų parkais, kurių tolimojo susisiekimo maršrutai eina per Šakių rajoną. Todėl, norėdami būti konkurencingi, nuolat tiriame padėtį rinkoje bei siekiame numatyti tolesnes bendrovės veiklos kryptis, sukaupti duomenis apie konkurentus, jų teikiamas paslaugas, kainas, išsiaiškinti vartotojų poreikius. Taip pat išskiriame ir savo problemas bei silpnąsias puses, jas analizuojame ir darome išvadas, padedančias priimti sprendimus.

Siekdami pritraukti klientus, didelį dėmesį skiriame jų aptarnavimo kultūrai, kokybei bei paslaugų viešinimui. 2018 metais, panaudojant nurašytų autobusų skardą, pagaminom ir pilnai atnaujinom eismo tvarkaraščių lenteles (4 nuotr.) Kidulių, Gelgaudiškio, Kauno kryptyse. Kitose kryptyse tvarkaraščių atnaujinimas vyko pagal poreikį. Norėdami išlikti konkurencingi su kitais vežėjais, taikome diferencijuotus tarifus.

4 nuotr. Naujieji autobusų eismo tvarkaraščiai

Keleivių patogumui tarpmiestiniuose ir dalyje vietinio susisiekimo autobusų, keleivių laukimo salėje veikia nemokamas belaidis interneto ryšys (Wi-Fi). Įdiegus bilietavimo sistemą, kelionės bilietą autobusu galima įsigyti internetu. Nuo 2012 metų veikia bendrovės interneto svetainė www.sakiuap.lt, kurioje skelbiama visa būtina informacija: maršrutų tvarkaraščiai, pravažiuojančių autobusų išvykimo laikai, teikiamos paslaugos ir jų kainos, kontaktinė informacija, įmonės darbo užmokesčio rodikliai, planuojami pakeitimai ir kitos naujienos. Informacija apie autobusų eismą taip pat skelbiama rajoniniuose laikraščiuose, platinama lankstinukuose autobusuose.

3. 3. Techniniai ir technologiniai veiksniai

2018 metais bendrovė įsigijo ilgalaikio materialaus turto, kurio įsigijimo savikaina 150 944 Eur. Tai autobusai, kurių įsigijimo savikaina - 138 300 Eur, krovininis automobilis Mercedes Benz Spriter - 9 800 Eur, kompiuterinė įranga - 1 561 Eur, suvirinimo aparatas - 579 Eur ir kt. - 784,00 Eur.

Įmonės veikloje naudojamas ir nusidėvėjęs ilgalaikis materialus turtas:

transporto priemonės 762 169,64 Eur

pastatai ir statiniai	85 068,88 Eur
kiti įrengimai	12 371,57 Eur
kita įranga	35 781,36 Eur
kiti įrankiai	2 367,38 Eur

Bendrovėje nematerialaus turto įsigijimo savikaina ataskaitiniais metais nekito. Nematerialaus turto amortizacija 2018 metais sudarė 250 Eur, likutinė vertė – 1 Eur. Bendrovės veikloje naudojamas visiškai amortizuotas ilgalaikis nematerialus turtas – kompiuterinės programos bei licencijos.

3. 4. Ekologiniai veiksniai

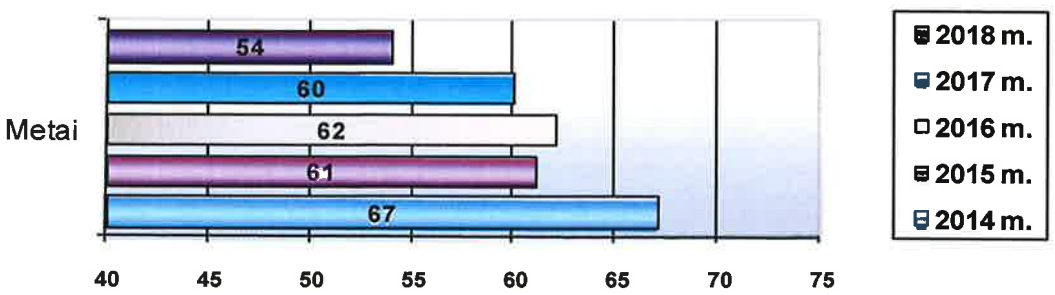
Bendrovės gamybinių teršalų pobūdį ir kiekius lemia transporto priemonės, kurios naudoja degalus. Naujai įsigyjami autobusai, kuriuose sumontuoti varikliai, atitinkantys Europos Tarybos direktyvos 91/542/EEB ne mažesnius kaip EURO III reikalavimus, turi teigiamą poveikį aplinkai – mažėja jos tarša, atitinkamai dėl to bendrovei mažėja mokesčiai už aplinkos taršą.

Tokios žaliavos, kaip liuminescencinės lempos, tepalo filtrai, padangos ir kitos žaliavos, turinčios poveikį aplinkai, yra išvežamos utilizacijai. Baudų už aplinkos teršimą įmonei netenka mokėti.

3. 5. Personalas

2018 metais bendrovėje dirbo 54 darbuotojai. Ūkinę veiklą finansiniais metais organizavo ir vykdė bendrovės vadovas – direktorius Tomas Povilaitis, šias pareigas einantis nuo 2009 m. rugsėjo 3 d. Bendrovėje pradėjęs dirbti 1993 m. kovo 25 d., iki 2009 m. rugsėjo 3 d. dirbo įvairiose pareigose. 2005 m. baigė Mechanikos inžinerijos krypties universitetinių pagrindinių profesinių studijų žemės ūkio inžinerijos vadybos programą, buvo suteikta inžinieriaus profesinė kvalifikacija. 2007 m. baigė Ekonomikos krypties magistrantūros studijų žemės ūkio ekonomikos programą, specializacija - ekonominė politika ir suteiktas ekonomikos magistro kvalifikacinis laipsnis.

Darbuotojų skaičiaus dinamika 2014 - 2018 metais (vnt.)

Bendrovės valdymo personalui be direktoriaus priklauso 7 darbuotojai: techninio skyriaus viršininkas, kuris yra ir direktoriaus pavaduotojas, vyr. buhalterė, ekonomistė, apskaitos darbuotoja bei eismo saugumo ir saugaus darbo inžinierius, eksploatacijos skyriaus viršininkė ir sekretorė - kadrų inspektorė - kasininkė. Be jau minėtų darbuotojų bendrovėje dirbo 24 vairuotojai - konduktoriai - šaltkalviai, 14 žmonių sudarė automobilių remonto dirbtuvių aptarnaujantį personalą, 7– autobusų stoties aptarnaujantį personalą. Kontrolę vykdė 1 darbuotojas.

2018 metais buvo jaučiamas darbuotojų trūkumas. Kvalifikuotų darbuotojų rasti darosi vis sudėtingiau, ypač automobilių elektrinės dalies remontui. Taip pat aukšti reikalavimai keliami ir vairuotojams - konduktoriams - šaltkalviams. Jie privalo gebėti vairuoti ne tik įvairių markių ir amžiaus autobusus, juos prižiūrėti, naudotis kasos aparatais, bet ir turėti atitinkamą kvalifikaciją vežti keleivius komerciniais tikslais, būti mandagūs, paslaugūs, tvarkingai ir švariai apsirengę. Pagrindinė motyvacinė priemonė, leidžianti neprarasti kvalifikuotų ir gabių darbuotojų konkuruojant su kitomis įmonėmis, yra atlyginimų dydis, kuris bendrovėje yra mažas. Dėl to didėja darbuotojų kaita, kuri neigiamai atsiliepia ir darbo kokybei.

Didelę reikšmę darbe turi darbuotojų kvalifikacijos kėlimas, nuolatinis žinių atnaujinimas. Negalima taupyti lėšų darbuotojų mokymui, nes kompetencijos stoka gali kainuoti labai brangiai. 2018 metais pravesti gaisrinės saugos teoriniai ir praktiniai užsiėmimai, darbų saugos mokymai darbuotojams. Keli vairuotojai dalyvavo periodiniuose transporto priemonių, skirtų keleiviams vežti komerciniais tikslais, vairuotojų mokymuose, juos išklausė ir gavo pažymėjimus. Bendrovės administracija dalyvavo įvairiuose darbo teisės, darbuotojų saugos ir sveikatos, asmens duomenų apsaugos, buhalterinės apskaitos seminaruose ir kvalifikacijos tobulinimo kursuose.

Bendradarbiaudama su Užimtumo tarnyba prie LR Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos Kauno klientų aptarnavimo departamento Šakių skyriumi, bendrovė sudarė trišalę sutartį darbuotojo apmokymui pagal Motorinių transporto priemonių keleiviams vežti vairuotojų mokymo programą pradinei profesinei kvalifikacijai įgyti.

5, 6 nuotr. UAB Šakių autobusų parkas kolektyvas Šakių miesto šventėje

Lietuvos šimtmečio proga šių metų birželio mėnesį vyko Šakių miesto šventė „Apkabink savo kraštą“. Vienas iš šventės akcentų - miesto bendruomenių, įmonių, įstaigų, moksleivių eisena

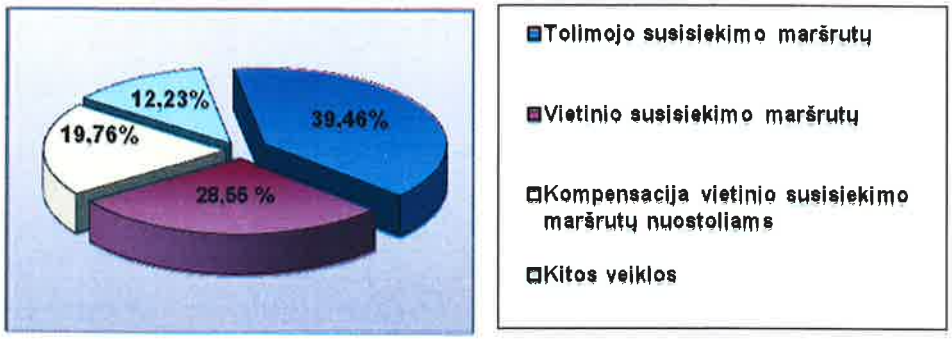
miesto gatvėmis, kurioje dalyvavo ir UAB „Šakių autobusų parkas“ kolektyvas (5, 6 nuotr.), kuris džiaugiasi, galėdamas savo darbu ir pastangomis prisidėti prie Šakių miesto įvaizdžio gerinimo.

4. Metinės finansinės ataskaitos

Bendros įmonės pajamos, įskaitant vietinio susisiekimo maršrutų nuostolių kompensaciją, ataskaitiniais metais sudarė 1 083 634 Eur, kai tuo metu sąnaudos pajamų uždirbimui – 1 069 436 Eur. Ataskaitinių metų grynas rezultatas – 11 302 Eur pelno.

2018 metais pajamos iš keleivių pervežimo, įskaitant kompensaciją už nuostolius, sudarė 951 064 Eur. Lyginant su 2017 metais, šios pajamos padidėjo 12 584 Eur.

UAB "Šakių autobusų parkas" pajamų struktūra, (%)

Iš vietinio susisiekimo maršrutų 2018 metais uždirbta 309 332 Eur pajamų. Bendrovės veiklos rezultatus vietinio susisiekimo maršrutuose didele dalimi lėmė pajamos už mokinių vežimą į mokyklas ir atgal. 2018 metais pajamos už moksleivių vežimą rajono savivaldybėje siekė 148 308 Eur. Lyginant su 2017 metais (pajamų gauta 163 333 Eur), šios pajamos sumažėjo 15 025 Eur. 2018 metais moksleivių pervežta 116 776 arba 17 800 mažiau negu 2017 metais (134 576 moksleiviai).

Finansiniais metais iš keleivių, turinčių važiavimo lengvatą, vietinio susisiekimo maršrutuose gauta 46 492 Eur pajamų (be PVM) arba 560 Eur daugiau nei 2017 metais (45 932 Eur). Šios kategorijos keleivių 2018 metais pervežta 39 644, t. y. 666 keleiviais mažiau, lyginant su 2017 metais (40 310 keleiviai).

Sėkmingą bendrovės veiklą sąlygoja optimalus pajamų bei sąnaudų santykis. Klaidingai manoma, kad viena iš paprasčiausių pajamų didinimo priemonių galėtų būti nustatytų keleivių vežimo reguliariais reisais vietinio susisiekimo maršrutais tarifų dydžių didinimas. Didėjanti kaina įtakoja keleivių skaičiaus mažėjimą, o mažėjantis keleivių skaičius didina nuostolius. Todėl, net esant labai reikšmingam ir tiesioginiam kažkokių sąnaudų didėjimui, bendrovė negali padidinti bilietų kainų tiek, kiek padidėja sąnaudos. Be to, planuojant būsimą bilieto kainą, atsižvelgiama į konkurenciją, paklausą, pasiūlą, keleivių mokumą, infliaciją, vežimo kokybę, kitus svarbius veiksnius.

Iš tolimojo susisiekimo maršrutų 2018 metais gauta 427 608 Eur pajamų ir patirta 472 751 Eur sąnaudų. Nuostolis – 45 143 Eur. Rezultatas pablogėjo 23 539 Eur. Pajamos už keleivių,

turinčių transporto lengvatas, pervežimą 2018 metais sudarė 99 167 Eur (be PVM), 2017 metais – 96 090 Eur, t. y. 3 077 Eur daugiau. Tolimojo susisiekimo maršrutais ataskaitiniais metais keleivių pervežta 2 558 (135 452 keleiviai) mažiau nei 2017 metais (138 010 keleiviai). Keleivių, turinčių lengvatas, pervežta 13 (0,03%) daugiau, lyginant su 2017 metais (2018 metais – 51 296 keleiviai; 2017 metais – 51 283 keleiviai).

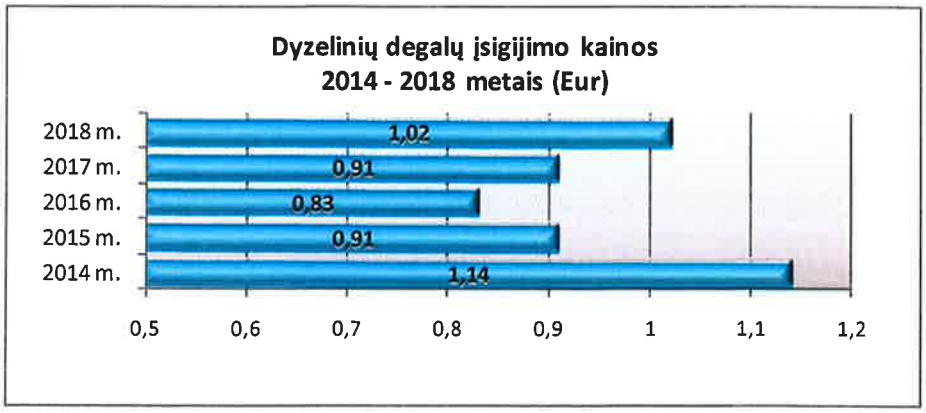
Be keleivių pervežimo patvirtintais vietinio ir tolimojo susisiekimo maršrutais, autobusų parkas vykdo ir kitą įmonės įstatuose numatytą veiklą: veža keleivius užsakomaisiais ir specialiais reisais, užsiima ne tik smulkių, bet ir didžiagabaričių siuntų pervežimu, nuomoja patalpas, atlieka transporto priemonių remontą ir kt. Pajamos iš šios veiklos ataskaitiniais metais sudarė 132 570 Eur arba, lyginant su 2017 metais, padidėjo 32 208 Eur. Didžiausia dalis pajamų gauta iš specialių ir užsakomųjų reisų – 80 720 Eur, iš to sk.: iš specialaus reiso UAB „Fleming baldai“ – 35 839 Eur. Laimėjus konkursą, 2018 m. rugsėjo 03 d. su Šakių rajono savivaldybės administracija pasirašyta sutartis moksleivių pavėžėjimui maršrutu „Kudirkos Naumiestis - Panoviai"

Per 2018 metus bendrovė gavo 22 639 Eur pajamų už autobusų įvažiavimus į Šakių autobusų stotį. Tai sudaro 17,1% pajamų iš kitos veiklos arba 2,1 % nuo visų įmonės pajamų. Keleivių, autobusų ir jų ekipažų aptarnavimo Šakių autobusų stotyje sutartys yra pasirašytos su 9 vežėjais.

Bilietus keleiviai gali įsigyti ne tik autobusuose, bet ir autobusų stoties kasoje bei internetu. Kasoje galima įsigyti tos dienos bei išankstinius bilietus, taip pat terminuotus mėnesinius bilietus, bilietus kelionei pirmyn ir atgal. Autobusų stotyje taip pat priimamas saugojimui bagažas, veikia mokamas tualetas.

Ataskaitiniais metais buvo atliktas autobusų stotyje esančios 25 m^2 patalpos remontas, pakeisti langai ir durys. Po remonto patalpos išnuomotos prekybai rankdarbiais, suvenyrais ir gėlėmis.

Svarbus rodiklis įmonės veiklos rezultatui yra degalų kainų pokyčiai. 2018 metais degalų sąnaudos sudarė 213 180 Eur, 2017 metais – 188 542 Eur. Degalų sąnaudos išaugo 24 638 Eur. Tam įtakos turėjo didėjanti degalų kaina. Vidutinė dyzelinio kuro pirkimo kaina ataskaitiniais metais buvo 1,02 Eur / l (su PVM) arba 12,09 % didesnė nei 2017 metais (0,91 / l).

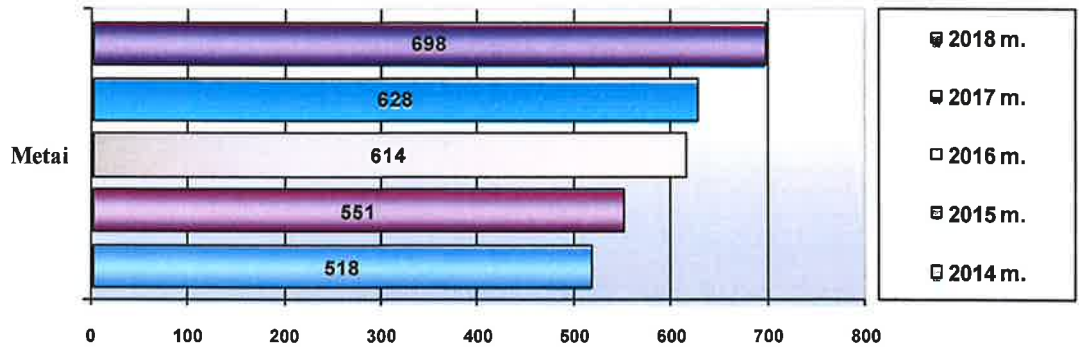

Siekiant ekonomiško ir racionalaus degalų naudojimo, administracija nuolat tikrina, kaip ir kiek naudojama degalų atskiruose maršrutuose, jų likučius automobilių bakuose. Esant pagrindui, peržiūrimos degalų normos. Taip pat tikrinama vairuotojų – konduktorių – šaltkalvių atsakomybė ir sąžiningumas naudojant materialines vertybes bei medžiagas.

Degalų sąnaudos keleivių pervežimo savikainoje 2018 m. sudarė 25,07 %, 2017 m. – 23,07%.

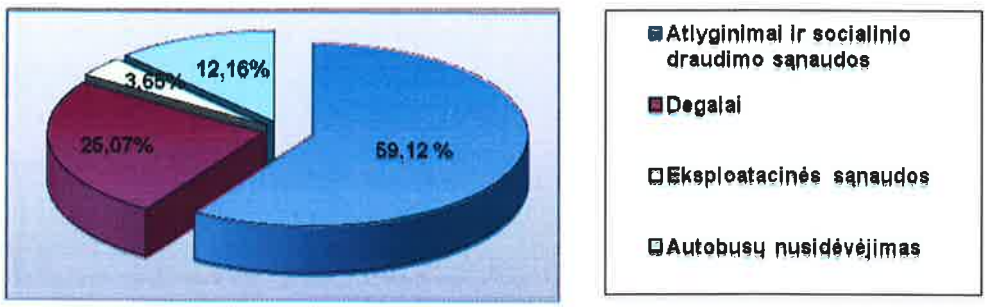
Darbo užmokesčio sąnaudos 2018 metais didėjo 32 924 Eur. Priskaičiuotas vidutinis įmonės darbo užmokestis 2018 metais sudarė 698 Eur, kai tuo tarpu 2017 metais – 628 Eur. Autobusų vairuotojų – konduktorių – šaltkalvių atitinkamai 743 Eur 2018 metais ir 643 Eur 2017 metais arba padidėjo 100 Eur.

Bendrovės darbuotojų atlyginimo vidurkis 2014 - 2018 metais (Eur)

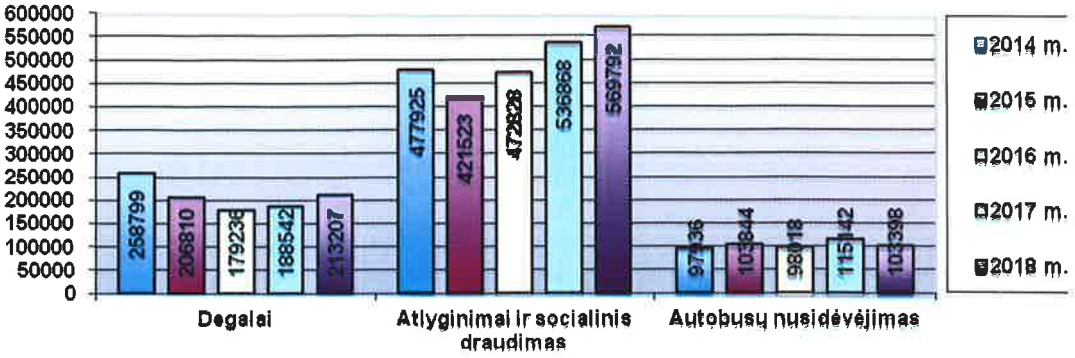

Darbo užmokesčio ir socialinio draudimo sąnaudos keleivių pervežimo savikainoje sudarė 59,12 %, 2017 metais– 58,5 %. Darbuotojų skaičius kito nuo 60 - 2017 metais iki 54 - 2018 metais.

UAB „Šakių autobusų parkas" keleivių pervežimo savikainos struktūra, (%)

Veiklos sąnaudose remonto sąnaudos sudarė 60 636 Eur ir, lyginant su 2017 metais, padidėjo 4 970 Eur.

Sąnaudų dinamika 2014 – 2018 metais, (Eur)

Didelį dėmesį kreipiame į vairuotojų darbo kontrolę bilietuojant keleivius. Tuo tikslu samdoma kontrolės bendrovė 2018 metais atliko 180 patikrinimų, o bendrovės kontrolierė - 930 patikrinimų. Vairuotojų darbą maršrutuose tikrina ir administracijos darbuotojai. Darbuotojų blaivumui tikrinti naudojamas biometrinis išmanusis alkotesteris IPS - A1.

Kitos sąnaudos (įvažiavimai į kitas autobusų stotį, elektra ir kt.) 2018 metais, lyginant su 2017 metais, išaugo 5 783 Eur. Veiklos mokesčių sąnaudose didžiausia dalis tenka mokesčiams už naudojimąsi keliais (transporto priemonių naudotojų mokestis) – 7 750 Eur, šios sąnaudos, lyginant su 2017 metais, sumažejo 233 Eur.

Atsargų likučiai 2018 metais, lyginant su 2017 metais, sumažėjo 22 577 Eur ir ataskaitinio laikotarpio pabaigoje sudarė 35 080 Eur. Bendrovė atsargų stengiasi nekaupti.

Skolos tiekėjams už pirktas prekes bei paslaugas 2018 metų pabaigoje sudarė tik 3 399 Eur arba lyginant su 2017 metais, sumažėjo 3 724 Eur. Tai trumpalaikės skolos, kurių mokėjimo terminas kitas mėnuo arba kaip numatyta sutartyse.

Mokesčius bendrovė į valstybės biudžetą mokėjo laiku ir įsiskolinimų ataskaitinio laikotarpio pabaigoje neturėjo. 2018 metais sumokėti mokesčiai: Sodros – 170 050 Eur, gyventojų pajamų - 42 292 Eur, aplinkos teršimo – 751 Eur, žemės nuomos – 2 700 Eur. Pridėtinės vertės mokesčio bendrovė sumokėjo 22 046 Eur. Ataskaitiniais metais bendrovė mokesčių sumokėjo 13 695 Eur daugiau nei 2017 metais.

Nuosavo kapitalo vertė ataskaitiniu laikotarpiu padidėjo 11 302 Eur.

2018 metais bendrovės veiklą tikrino Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos Marijampolės regiono aplinkos apsaugos departamento Šakių rajono agentūra, Marijampolės apskrities priešgaisrinės gelbėjimo valdybos Šakių priešgaisrinė gelbėjimo tarnyba, Lietuvos metrologijos inspekcijos Marijampolės apskrities skyrius. Pažeidimų nenustatė. Lietuvos transporto saugos administracija nuolat atlieka transporto priemonių patikrinimus linijoje.

5. Savos akcijos

Bendrovė savo akcijų neturi.

6. Filialai ir atstovybės

Filialų ir atstovybių uždaroji akcinė bendrovė neturi.

7. Svarbūs įvykiai

Bendrovėje svarbių įvykių, reikalaujančių aptarti metiniame pranešime, ataskaitiniais metais nebuvo.

8. Veiklos planai ir prognozės

Viešasis transportas turi ypatingą socialinę reikšmę, kadangi yra sudaroma galimybė Šakių rajono gyventojams nuvykti į darbą, sveikatos įstaigas, kultūros įstaigas, mokyklas, seniūnijas, aplankyti didžiuosius miestus ir pan. Dauguma viešojo reguliaraus susisiekimo transporto keleivių (64 %) naudojasi lengvatomis. UAB „Šakių autobusų parkas" darbuotojai supranta, kad gyventojai šiandien kelia aukštus reikalavimus, individualios susisiekimo priemonės jiems tampa vis prieinamesnės ir tuo pačiu konkurencingesnės visuomeniniam transportui. Todėl pagrindiniai bendrovės veiklos planai siejami su teikiamų paslaugų tinklo išlaikymu ir paslaugų kokybės gerinimu.

Kaip ir kiekvienais metais, siekiant racionaliai naudoti darbo ir materialinius resursus, bus analizuojami nuostolingiausi autobusų maršrutų reisai bei teikiami pasiūlymai Šakių rajono savivaldybės administracijai dėl reisų skaičiaus optimizavimo. Taip pat bus peržiūrimos teikiamų paslaugų kainos ir tarifai.

Bendrovė ir toliau ieškos būdų, kaip panaudojant turimus resursus, teikti įvairesnes paslaugas įmonėms ir pavieniams asmenims gaunant už tai papildomų pajamų.

Atsižvelgiant į nusidėvėjusių autobusų techninę būklę, planuojamas 4 transporto priemonių nurašymas, jas pakeičiant naujesnėmis, ekonomiškesnėmis. Įsigijus naujesnių, modernių ir komfortabilių autobusų, bendrovei lengviau išsilaikyti konkurencinėje keleivinio transporto rinkoje. Taip pat sieksime užtikrinti gerą jau eksploatuojamų autobusų techninę būklę.

Gerinant informaciją keleiviams maršrutuose, planuojamas eismo tvarkaraščių atnaujinimas autobusų stotelėse.

Suprasdama, jog tolimesnę įstaigos veiklą didžiąja dalimi lems rajono savivaldybės tarybos ir vykdomosios institucijos priimami sprendimai, bendrovė ir toliau stengsis būti konkurencinga keleivių vežėjų rinkoje, teikdama visapusiškai kokybiškas paslaugas, sieks, kad kiekvienas klientas jaustųsi kuo patogiau ne tik kelionėje autobusu, bet ir autobusų stotyje. Siekiant gerinti informacijos apie paslaugas prieinamumą, bus plačiau naudojamasi išmaniosiomis technologijomis, atliekami kiti būtini darbai, reikalingi nenutrūkstamai įstaigos veiklai.

Direktorius Tomas Povilaitis